

Autism Research Review

I N T E R N A T I O N A L

Az Autism Research Institute negyedévente megjelenő kiadványa — www.Autism.org

Orvosbiológiai és edukációs kutatások áttekintése az autizmus és egyéb kapcsolódó zavarok területén

A CDC eredményei: Az autizmus spektrumzavar prevalenciája új magaslathoz emelkedik az Egyesült Államokban

A Centers for Disease Control and Prevention (az amerikai Betegségmegelőző és Járványügyi Központ, CDC) kutatása szerint az autizmus spektrumzavar (ASD) előfordulási gyakorisága [prevalenciája] a 8 éves gyerekek körében most magasabb, mint a 2000-ben elkezdett nyomon követés óta valaha, illetve egy különálló vizsgálat azt mutatja, hogy a prevalencia a 4 éves gyermekek körében még magasabbra kúszik.

Az első vizsgálatban Matthew Maenner és munkatársai a 2020-as adatokat elemezve megállapították, hogy becsléseik szerint az Egyesült Államokban a 8 éves fiúk kb. 4%-a és a 8 éves lányok kb. 1%-a volt autista. Becslések szerint 2020-ban az USA összes 8 éves közt minden 36 gyerekből 1 autista volt, szemben a két évvel korábbi 44-ből 1 aránnyal.

Az eredmények területről területre változtak, az Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network (Autizmust és Fejlődési Rendellenességeket Figyelő Hálózat, ADDM) hálózatában résztvevő másik 11 állam bármelyikéhez viszonyítva Kaliforniában 45%-kal több fiút diagnosztizáltak autizmussal. A San Diego-i területen az összes 8 éves fiú közel 7%-át azonosították ASD-vel. A kutatók szerint a helyszínek közötti különbségek annak tudhatók be, hogy egyes régiók és államok nagyobb erőfeszítéseket tesznek az ASD-s gyerekek azonosítására, és ellátást nyújtanak számukra.

„A valós arány nem feltétlenül tér el jelentősen Kalifornia és más ADDM államok között, beleértve New Jersey-t is. - mondja Walter Zahorodny, a tanulmány társszerzője. „A különbség az, hogy Kalifornia bevezetett néhány széleskörű szűrővizsgálatot és programot, melyek magasabb becsült prevalenciát eredményeztek, mint a hálózatban máshol.”

A kutatók szerint a 8 éves gyerekek között első alkalommal volt alacsonyabb a fehér bőrrű gyerekek körében az ASD prevalenciája más rasszokhoz és etnikai csoportokhoz képest, mely megfordította az ASD prevalenciájában korábban megfigyelt faji és etnikai különbségek irányát.

Egy különálló vizsgálatban Kelly Shaw és munkatársai minden helyszín esetében megállapították, hogy: „2020-ban az ASD halmozott incidenciája 48 hónapos korra magasabb volt a 4 éves gyerekek körében a 8 évesekhez képest, ami az ASD korai azonosításában elért fejlődéseket mutatja.”

Habár, Zahorodny szerint míg az általános hiedelem, hogy az ASD emelkedő prevalenciájának egyedüli oka a jobb tudatosság és több szolgáltatás nyújtása, ez önmagában nem magyarázza az emelkedést, mert a növekedés az ASD minden

altípusában és minden demográfiai csoportjában megjelent. Azt mondja, hogy: „Ez nem csak az a jelenség, hogy egyre érzékenyebbé válnak az enyhén sérült gyerekekre,” hozzátéve, hogy - Bár egykor ritka betegségnek tartották, ezek a számok arra utalnak, hogy az autizmus lehet az egyik leggyakoribb fogyatékoság. A probléma az, hogy nem értjük, hogy mik az emelkedés elsődleges mozgatórugói.”

—
“Prevalence and characteristics of autism spectrum disorder among children aged 8 years — Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, 11 Sites, United States, 2020,” Matthew J. Maenner et al., *CDC Morbidity and Mortality Weekly Report*, 2023/03/24. (free online)

—és—

“Early identification of autism spectrum disorder among children aged 4 years — Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, 11 Sites, United States, 2020,” Kelly A Shaw et al., *CDC Morbidity and Mortality Weekly Report*, 2023/03/24. (free online)

—és—

“Rates of autism climb to new highs in the U.S., with California setting record numbers,” hírközlés, Rutgers University, 2023/03/23.

—és—

“Autism now more common among Black, Hispanic kids in U.S.,” Mike Stobbe, *Medical Xpress*, 2023/03/23.

—és—

“Analysis shows shifting demographics of children identified with autism,” hírközlés, University of Utah Health Sciences, 2023/03/24.

A korábbi intervenció nagyobb előnyökhöz vezet az ASD-s gyermekek esetében

Egy új vizsgálat szerint azok az autizmus spektrumzavarral (ASD) élő gyerekek, akik 18 hónapos korukban intenzív korai intervencióban részesülnek, lényegesen jobban teljesítenek, mint azok, akiknél ezt a típusú intervenciót 27 hónapos korban kezdik el.

Egy randomizált keresztezett vizsgálatban Whitney Guthrie és munkatársai az Early Social Interaction (Korai Szociális Interakció, ESI) elnevezésű korai intervenció programban résztvevő 82 autisztikus kisgyermek eredményeit vizsgálták.

A kutatók megállapították, hogy az intenzív egyéni intervencióban részesülő 18 hónapos kisgyermek jobban eredményeket mutattak, mint azok, akik 27 hónapos korukban részesültek ebben a típusú intervencióban.

A kisgyerekek fele és gondozóik részt vettek a 18 hónapos korban kezdődő program egy intenzív, személyre szabott változatában (Individual-ESI), míg a gyerekek másik fele egy kevésbé intenzív csoportos intervencióban vett részt (Group-ESI). Kilenc hónap elteltével a két csoportot megcserélték, hogy mindkét csoport újabb kilenc hónapig a másik típusú kezelésben is részesüljön.

A kutatók arról számolnak be, hogy „Az Individual-ESI-be véletlenszerűen beálogatott

18 hónapos kisgyermek jobban eredményeket mutattak a kezelés során a receptív/expresszív nyelv, a társas kommunikáció és a mindennapi életvitelhez szükséges készségek tekintetében, mint azok, akik 27 hónapos korban kezdték az Individual-ESI-t.” Hozzáteszik: „Fontos, hogy ezek az eredmények az intenzív és egyénre szabott szülői tréningre vonatkozzanak a csoport alapú kezeléssel szemben, és ez lehetővé tette számunkra, hogy kizárjuk annak lehetőségét, hogy az időzítés ezen hatásai inkább a gyerekek növekedésének, mint magának a kezelésnek köszönhetőek.”

Következtetésük szerint: „Az eredményeink arra utalnak, hogy még a 18 vs. 27 hónapos kor szűk ablaka is hatással lehet az eredményekre, és kiemelik a minél korábban elvégzett szűrés és kiértékelés fontosságát,” hozzátéve, hogy szükség van egy kutatásra annak meghatározására, hogy vannak-e további előnyei annak, ha a kezelést még 18 hónapos kor előtt megkezdik.

—
“The earlier the better: An RCT of treatment timing effects for toddlers on the autism spectrum,” Whitney Guthrie, Amy M. Wetherby, Juliann Woods, Christopher Schatschneider, Renee D. Holland, Lindee Morgan, és Catherine E. Lord, *Autism*, 2023/03/15. (free online). Cím: Whitney Guthrie, Center for Autism Research, Children's Hospital of Philadelphia, 2716 South Street, Office 5241, Philadelphia, PA19146, guthriew@chop.edu.

Molekuláris jelek utalhatnak az autizmus későbbi diagnózisára

A terhesség alatt vett anyai vérben, illetve szülés után a köldökzsinórvérből vett mintákban egyes molekuláris alkotóelemek megváltozott szintje az autizmus spektrumzavar (ASD) későbbi diagnózisának nagyobb valószínűségére utalhatnak.

Xiaoyu Che és munkatársai 1208 különböző kémiai vegyület szintjét mérték 408, a terhesség közepénél járó édesanya vérplazma mintáiban, illetve 418 gyermek születéskor levett köldökzsinór vérében. Olyan gyerekeket is azonosítottak a kohorszban, akiknél három és ötéves koruk között ASD-t diagnosztizáltak.

A kutatók 12, az autizmushoz köthető kémiai vegyületet találtak azokban a mintákban, amiket az ASD-s lányok édesanyjaitól vettek a terhesség közepén (maternal mid-gestation, MMG), ezenkívül 3-at az ASD-s fiúk MMG-mintáiban, 8 vegyületet az ASD-s lányok köldökzsinórvér-mintáiban (cordblood, CB), illetve 12-t az ASD-s fiúk CB-mintáiban. Ezek közé tartoztak egyes gyulladáshoz, a membránintegritás megszakadásához, illetve sérült idegi átvitelhez és neurotoxicitáshoz köthető vegyületek is. A gépi tanulási elemzés azt mutatta, hogy a vegyületek

(különösen a köldökzsinórvér vegyületei) az ASD hasznos biomarkerei lehetnek.

A kutatók emellett számos különbséget észleltek a biomarkerek szintjeiben a fiúk és lányok között, beleértve lányok esetében (de fiúknál nem) az éter-/neméter-foszfolipid egyensúly felbomlását MMG-ben. Ez az eredmény szerintük rálátást nyújthat az ASD-s lányok kognitív zavarának magasabb gyakoriságára a fiúkéhoz képest.

—
 “Metabolomic analysis of maternal mid-gestation plasma and cord blood in autism spectrum disorders,” Xiaoyu Che, Ayan Roy, Micheline Bresnahan, Siri Mjaland, Ted Reichborn-Kjennerud, Per Magnus, Camilla Stoltenberg, Yimeng Shang, Keming Zhang, Ezra Susser, Oliver Fiehn, és W. Ian Lipkin, *Molecular Psychiatry*, 2023/04/10. (online). Cím: W. Ian Lipkin, wil2001@cumc.columbia.edu.

—és—

“Molecular signatures in maternal and cord blood linked to autism risk,” hírközlés, Columbia University Mailman School of Public Health, 2023/04/12.

Metaanalízis: egy gyakran használt szűrési ellenőrző lista szerepet játszhat az autizmus diagnosztizálásában, de jelentős korlátai vannak

A széles körben alkalmazott M-CHAT-R/F (nyomon követéssel felülvizsgált módosított kisgyermekkorú autizmus kérdőív) hatékonyságát vizsgáló tanulmányok metaanalízise arra következtet, hogy bár a teszt hasznos, jelentős korlátai vannak.

A gyermekorvosok gyakran alkalmazzák az M-CHAT-R/F kérdőívet az autizmus spektrumzavar (ASD) szűrésére gyerekeknél a 18 és 24 hónapos korban esedékes ellenőrzéseken. Ha egy gyerek szűrési eredménye pozitív, az ellátó rendszerint további vizsgálatokat javasol.

Ramkumar Aishworiya és munkatársai 15 vizsgálat adatait elemezték, melyekben 10 különböző országból 49 841 gyermek vett részt. A résztvevők átestek az M-CHAT-R/F kérdőívet alkalmazó standard vizsgálaton, majd megkapták az autizmusról szóló diagnosztikai értékelést.

A kutatók megállapították, hogy - az összes gyerek között - egy „pozitív szűrését követően

57,7 % volt az esélye az autizmus diagnózisának. Azoknál a gyerekeknél, akiknél nagyobb volt az autizmus valószínűsége, például akinek autista testvére volt, a prediktív érték 75,6% volt. Akiknél nem volt magasabb a valószínűség, a prediktív érték 51,2% volt.

Azt is megállapították, hogy összességében a negatív prediktív érték az M-CHAT-R/F-re 72,5% volt, ami azt jelenti, hogy az ellenőrző lista által „negatív”-ként jelölt gyerekek kb. egy negyedet diagnosztizáltak autizmussal a további vizsgálatokat követően.

A tanulmány társszerzője, Van Ma megjegyzi, hogy „Úgy gondolom, hogy a vizsgálat legfontosabb tanulsága az, hogy az M-CHAT-R/F egy korlátokkal rendelkező szűrőeszköz. Szerepet játszik az autizmus szűrésében, de ez nem jelenti azt, hogy helyettesíti a klinikai értékelést és az átfogó diagnosztikai vizsgálatot.”

—
 “Meta-analysis of the Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised/Follow-up for Screening,” Ramkumar Aishworiya, Van Kim Ma, Susan Stewart, Randi Hagerman, és Heidi M. Feldman, *Pediatrics*, 2023/05/19 (online). Cím: Ramkumar Aishworiya, Khoo Teck Puat–National University Children’s Medical Institute, National University Health System, 5 Lower Kent Ridge Rd, Singapore 119074, paearam@nus.edu.sg.

—és—

“New study finds common autism screening tool is effective but has limitations,” hírközlés, UC Davis Mind Institute, 2023/05/22.

A nonverbákisan kommunikáló ASD-s gyerekek többet érthetnek a nyelvből, mint amennyit kifejeznek

Egy új vizsgálat szerint a nem, vagy csak minimálisan beszélő autizmus spektrumzavaros (ASD) gyerekek lényegesen többet érthetnek a nyelvből, mint amennyi nyelvalkotásra képesek.

Yanru Chen és munkatársai közel 1600 autista és alacsony szintű verbális készségekkel rendelkező gyermek adatait elemezték. A kutatók megállapították, hogy a gyerekek 25%-a jobb receptív (fogadó) nyelvi készségeket mutatott az expresszív (kifejező) nyelvi készségekhez képest.

Chen szerint: „Vizsgálatunk során szülői beszámolókat és standardizált nyelvi méréseket is alkalmaztunk, és megállapítottuk, hogy a szülői beszámolók megfelelőbbek voltak a nyelvi eltérések rögzítésére [ezeknél] az egyéneknél, mint a standardizált mérések.”

Megjegyzi, hogy: „Az eredményeink kiemelik a nyelvértés fejlesztésének, támogatásának fontosságát [ezeknél] az egyéneknél. A klinikusoknak és terapeutáknak figyelembe kellene venniük ezeket a készségeket az intervenciók megvalósításának tervezésekor, ezzel olyan útmutatókat nyújtva, melyek elég egyszerűek és világosak, így [a gyerekek] a legtöbbet tudják kihozni az intervenciókból.”

A kutatók azt is megállapították, hogy a jobb motoros és szociális készségekkel rendelkező gyerekek nagyobb valószínűséggel értették meg azt, amit az emberek mondtak, még akkor is, ha nem beszéltek. Chen azt javasolja, hogy a szociális és motoros készségek fejlesztésének beépítése a nyelvi intervenciókba előnyös lenne, és szerinte: „Ez potenciálisan optimalizálhatja a beavatkozások általános eredményeit azáltal, hogy több, egymással szorosan összefüggő fejlesztési területet integrál.”

—
 “Kids with nonverbal autism may still understand much spoken language,” Dennis Thompson, Medical Xpress. Chen és munkatársai kutatásukat az éves INSAR konferencián mutatták be 2023. májusában. Cím: Yanru Chen, yanru@bu.edu.

Dealing with self-injurious behaviors?

Research points to numerous reasons for self-injurious behavior (SIB).

ARI’s free online tool assists professionals and parents in identifying potential treatments that may reduce or eliminate SIB in clients or children. Responses to the survey questions may provide insight into one or more possible reasons why an individual engages in SIB. Links to published studies on causes and appropriate interventions are also offered based on each user’s responses to survey questions.

autism.org/self-injury

Free newsletter from ARI

Medical professionals can opt in to subscribe to ARI’s Clinical Research Enewsletter. This newsletter, published in collaboration with the Schafer Autism Report, provides online links to up-to-date clinical research related to patient care, and is for pediatricians, nurses and obstetricians.

You can subscribe to the newsletter at autism.org.

VEZÉRCIKK: Stephen M. Edelson, PhD

Miért éppen egy autizmus történeti múzeum?

A múzeumok olyan létesítmények, melyek megőrzik és megvilágítják a kollektív múltunk szakaszait. Oktatják és inspirálják a látogatókat, biztosítva ezzel, hogy a világunkat formáló emberek gazdag történelme és tapasztalatai nem vesznek feledésbe.

Míg a művészetnek, kultúrának és tudományának szentelt múzeumok gyakoriak, az Autism Research Institute (ARI) nemrégiben egy új múzeumot hozott létre, ami első a magában: ez a National Autism History Museum (Nemzeti Autizmustörténeti Múzeum), mely tanúsítja az autizmus megértésének fontosságát, és az autista közösségen belüli sokszínűséget ünnepli.

A National Autism History Museum emellett igyekszik áthidalni a szakadékot az autista közösség és a szélesebb nyilvánosság között azáltal, hogy elősegíti az empátiát, támogatja a kutatásokat, és olyan közösséget épít, ami elfogadja és támogatja az autizmus spektrumon élő egyéneket.

A múlt megőrzése

A National Autism History Museum igyekszik nyomon követni az autizmus diagnózisának, kezelésének és lehetséges támogatásának történelmi evolúcióját, megvilágítva azt a komplex utazást, ami az autizmusról alkotott képünket formálta. Az idők folyamán alkalmazott változó felfogásokat, elméleteket és diagnosztikai kritériumokat kiemelve a múzeum lehetővé teszi a látogatók számára, hogy értékeljék a mérhetetlen előrelépést az autizmus spektrumon élő emberek diagnosztizálásában és támogatásában.

A történelmi mérföldkövek, úttörő kutatások, orvosi áttörések és az érdekvédelem-szervezetek központi szerepének bemutatásán keresztül a látogatók betekintést nyernek azokba a kihívásokba, melyekkel az autista egyének és családjaik szembesültek a különböző történelmi időszakok során. Ez a történelmi perspektíva az eddig elért eredmények átgondolására ösztönöz, és kiemeli azokat a területeket, melyek még több figyelmet és fejlesztést igényelnek.

Sztereotípiák vitatása és a megértés elősegítése

Az autizmust körülvevő társadalmi félreértések és stigmák még léteznek, melyek eredményeként sok spektrumon élő egyén tapasztal kirekesztettséget és diszkriminációt. A National Autism History Museum edukációs forrásként szolgál, kihívás elé állítva az autizmusról szóló sztereotípiákat és félreértéseket. Az interaktív kiállításokon és edukációs bemutatókon keresztül a látogatók mélyebben megértik az autizmus spektrumon élő egyének által megtapasztalt különféle erőket, tehetségeket és kihívásokat. Ez a megnövekedett tudatosság elősegíti az elfogadást, és egy sokkal befogadóbb társadalmat alakít ki.

A múzeum egy értékes forrás minden látogató számára, kortól, háttértől vagy az autiz-

mushoz fűződő viszonyától függetlenül. Az a fokozott megértés és tudatosság, amit a látogatók kapnak, hozzájárul majd egy sokkal befogadóbb társadalom kialakításához, ami elfogadja a neurodiverzitást, és hangot ad az autista egyének jogainak és szükségleteinek.

„Az autizmus jövője egy befogadóbb, elfogadóbb társadalom építéséről szól, ami értékeli a sokszínűséget és felismeri az autista emberek erősségeit és képességeit.”

(Dr. Bernard Rimland, National Autism Conference, 2002)

Összegzés

Az autizmus történetének megőrzésén és dokumentálásán keresztül a National Autism History Museum biztosítja, hogy teljes mértékben értékeljük az autizmus spektrumon élő egyének tapasztalatait, vívódásait és eredményeit. Ahogy egyre több kiállítási tárgy érkezik a kutatóktól szerte a világból, a bemutatók és információk fejlődnek majd, hogy világosabban tükrözzék a sokszínűséget, illetve az autizmus kutatásában és érdekvédelmében rejülő együttműködést – és minél több történetet mesélünk el, a közös jövőnk annál egyértelműbb lesz.

A National Autism History Museum hatalmas értéket képvisel a társadalom egésze számára. A múlt átfogó bemutatásával szolgál, inspirálja és erősíti az autista közösséget, segíti a kutatásokat és az innováció előrehaladását, és elősegíti a közösség és támogatás érzését. A neurodiverzitás gazdagságának elfogadásával a múzeum segít egy olyan jövő formálásában, ahol az autizmus spektrumon élő egyéneket értékelik, megértik, és olyan forrásokkal és lehetőségekkel támogatják, melyeket megérdemelnek. A múzeum meglátogatása egy figyelemre méltó utazás, ami fokozza majd a történelmi eredmények iránti csodálatát, miközben a jövőbeli fejlődésre való várakozásra ösztönöz.

A múzeum nyitvatartása:

Hétfő-csütörtök:

10:00–12:00 vagy előjegyzés alapján.

Látogatásra való egyeztetés:

emailben –

NationalAutismHistoryMuseum@autism.org

vagy telefonon:

(619) 537 9211

Cím:

4186 Adams Ave.,
San Diego, CA 92116

A múzeum néhány kiemelkedő látónivalója

Az autista tudósokat bemutató falnál a látogatók megnézhetnek egy videót Mark Rimlandról, egy autista felnőttéről, amint magyarázatot ad a figyelemre méltó naptári memória-képességére. Ahogy a látogatók megtekintik az Academy Award-nyertes film, az *Esőember* eredeti és még lepecsételt VHS szalagját, felfedezhetik, hogy Dr. Rimland közreműködése a film forgatókönyvéhez hogyan változtatta át Dustin Hoffmann karakterét egy intellektuális kihívások elé állított személyből egy autizmus spektrumon élő személyé.

Egy másik kiállítást olyan filmeknek szenteltek, melyekben az autizmussal valamilyen módon kapcsolatban lévő más népszerű színészek és színésznők szerepelnek, mint például Elvis Presley, Brooke Shields és Leonardo DiCaprio.

A QR-kódok és audio vezetések mellett a múzeum könyvek kézbevitelét és olvasását is lehetővé teszi. Egyéb interaktív bemutatók közé tartozik Dr. Temple Grandin leghíresebb könyvének, a *Képekben gondolkodom* című könyv korrektúrája, illetve idővonal bannerek, melyek feltérképezik a fő történelmi eseményeket az autizmus első leírása óta, ami 1925-ben egy ukrán klinikai kutató által történt.

Számos kutató, akik mérföldkövek számító kutatásokban vett részt, beleegyezett, hogy hozzá kötődő kiállítási tárgyakat küld a múzeum számára. A múzeum már kapott egy monitor Dr. Beth Mallow klasszikus alvászvizsgálatából, és agyszöveti tárgylemezek is érkeznek majd Dr. Thomas Kemper és Dr. Margaret Bauman az autizmusból észlelhető strukturális károsodásokat dokumentáló úttörő vizsgálatából.

Tudta, hogy 2015-ben a *Szezám utca* c. tévéműsor bemutatta Juliát, egy autizmussal diagnosztizált négyéves karaktert? A múzeumban megtalálható egy Julia-baba, a karakteréhez kötődő könyvekkel és korai vázlatokkal együtt. Érdemes megjegyezni, hogy Stacey Gordon, a Juliát életre keltő bábos, egy autista gyermek szülője.

A múzeum látogatói megtalálhatják a Life Magazine 1964-es eredeti számát, mely egy terjedelmes cikket jelentetett meg Dr. Ivar Lovaas autizmus klinikájáról a Kaliforniai Egyetemen (UCLA). Ez a cikk kifejezetten az avertívumok alkalmazását vizsgálta az autizmus kezelésében. Továbbá, a látogatók böngészhetnek az autizmusról publikált tudományos cikkekből álló, 1970-es években kiadott első két könyvből, illetve az ereklyék között a jelen időpontig.

Friss kutatási eredmények

Az édesanyák légszennyezésnek való expozíciója növelheti gyermekeknél az autizmus valószínűségét

Egy új svéd tanulmány szerint, ha az édesanya a terhesség alatt légszennyezésnek van kitéve, az növelheti annak a valószínűségét, hogy gyermekét a későbbiekben klasszikus autizmussal vagy autizmus spektrumzavarral (ASD) diagnosztizálják.

Erin Flanagan 40 245, 2000 és 2009 közötti születés adatait elemezte Scaniában, Svédországban, összekapcsolva az anyák tartózkodási helyét a minden forrásból, különösen faégetésből, kipufogógázból és járművek elhasználódásából származó, lokálisan kibocsátott PM_{2,5} (kicsi, belélegezhető részecskék) adataival. A kutatók megjegyzik, hogy a légszennyezés koncentrációja az általuk vizsgált területen általánosságban megfelelt a jelenlegi európai levegőtisztasági irányelveknek.

A PM_{2,5} és a klasszikus autizmus vagy az ASD szélesebb kategóriája közötti kapcsolatot vizsgálva arról számolnak be, hogy: „A teljesen korrigált modellekben a vizsgált forrásokból származó lokális PM_{2,5}-nek való terhesség alatti expozíció összefüggésbe került a gyermekkori autizmussal. Az ASD esetében hasonló, de kevésbé hangsúlyos összefüggéseket találtunk.”

A kutatók arra következtetnek, hogy: „Az eredmények úgy járulnak hozzá a már létező bizonyítékokhoz, hogy a légszennyezésnek való terhesség alatti expozíció összefüggésben lehet a gyermekkori autizmus megnövekedett kockázatával. Továbbá, ezek az eredmények arra utalnak, hogy mind a lakossági faégetésből, mind a közlekedéshez kötődő forrásokból (kipufogógáz és járművek elhasználódása) származó, helyben termelt károsanyag-kibocsátás hozzájárul ehhez az összefüggéshez.”

“Exposure to local, source-specific ambient air pollution during pregnancy and autism in children: a cohort study from southern Sweden,” Erin Flanagan, Ebba Malmqvist, Ralf Rittner, Peik Gustafsson, Karin Källén, és Anna Oudin, *Nature Scientific Reports*, 2023/03/08 (free online). Cím: Erin Flanagan, Division of Occupational and Environmental Medicine, Department of Laboratory Medicine, Faculty of Medicine, Lund University, Lund, Svédország, erin.flanagan@med.lu.se.

Need help or information?

The Autism Research Institute maintains a toll-free calling center: 833-281-7165

Egy kutatás az ASD és az anyai lítiumexpozíció közötti összefüggésre utal

Egy új kutatás szerint, melyben dán, brit és amerikai kutatók vettek részt, azoknál az édesanyáknál, akik az ivóvízben található megemelkedett lítiumszintnek vannak kitéve a várandósság alatt, magasabb lehet a valószínűsége, hogy gyermekükönél autizmus spektrumzavar (ASD) alakul ki.

Zeyan Liew és munkatársai 8842 ASD-vel diagnosztizált gyermek és 43 864, a dán egészségügyi születési nyilvántartásból vett, kor és nem szerint párosított kontroll adatait elemezték. A kutatók kiszámolták az édesanyák lítiumexpozícióját úgy, hogy összekapcsolták az édesanyák lakcímét 151 dán vízierőmű lítiumszint-méréseivel, több tényezőt ellenőrizve, beleértve az anyai jellemzőket, társadalmi-gazdasági tényezőket, és a légszennyezésnek való expozíció mérését.

Arról számolnak be, hogy a lítiumszint emelkedésével nőtt az autizmus diagnózisának esélye is. A legalacsonyabb 25. percentilis lítiumszintjéhez képest a második és harmadik kvartilis lítiumszintje összefüggésben volt az autizmus 24-26%-kal magasabb valószínűségével. A legmagasabb kvartilisban a valószínűség 46%-kal magasabb volt a legalacsonyabb kvartilishoz képest.

A kutatók következtetései szerint: „Ez a vizsgálat arra utal, hogy az ivóvízben természetesen előforduló lítium egy új környezeti kockázati tényező lehet az ASD kialakulásában, ami további vizsgálatokat igényel.” Megjegyzik, hogy míg úgy tűnik, hogy az övek az első olyan vizsgálat, ami az anyai lítiumexpozíció és az ASD közötti kapcsolatot tárja fel, előzetes dán eredmények azt mutatták, hogy az ivóvízből való folyamatos alacsony szintű lítiumexpozíció szerepet játszhat a felnőttkorban kialakuló neuropszichiátriai zavarok megjelenésében.

Azt is hozzátesszük: „A jövőben, a vízben a lítium antropogénikus forrásai elterjedtebbé válhatnak a lítium akkumulátorok használata és a talajvízszennyezés lehetőségét magában hordozó földterületeken való elhelyezése miatt.”

“Association between estimated geocoded residential maternal exposure to lithium in drinking water and risk for autism spectrum disorder in offspring in Denmark,” Zeyan Liew, Qi Meng, Qi Yan, Jörg Schullehner, Birgitte Hansen, Søren Munch Kristiansen, Denitza D. Voutchkova, Jørn Olsen, Annette Kjær Ersbøll, Matthias Ketzler Ole Raaschou-Nielsen, és Beate R. Ritz, *JAMA Pediatrics*, 2023/04/03 (online). Cím: Zeyan Liew, Department of Environmental Health Sciences, Yale School of Public Health, New Haven, Connecticut, zeyan.liew@yale.edu.

—és—

“Higher lithium levels in drinking water may raise autism risk,” Medical Xpress, 2023/04/03.

A csecsemőkori székrekedés összefüggésbe került az ASD diagnózisának magasabb valószínűségével

Egyre több bizonyítékkal szolgál az autizmus spektrumzavar (ASD) és a gastrointestinális problémák közötti kapcsolatra egy tajvani és amerikai kutatók által végzett vizsgálat, ami arról számol be, hogy az ASD megnövekedett arányban jelentkezik a csecsemőkori székrekedés előzményével rendelkező gyermekeknél.

A tajvani National Insurance Research Database (Nemzeti Egészségbiztosítási Kutatási Adatbázis, NHIRD) nyilvántartásait felhasználva Yi-Feng Lee és munkatársai visszamenőlegesen 12 935, 3 éves vagy annál fiatalabb autista gyermeket azonosítottak, akik székrekedéstől szenvedtek. Ezeket a gyerekeket a kor, nem és alapbetegségek alapján hátrájuk párosított, székrekedéssel nem küzdő gyerekekkel hasonlították össze.

A kutatók arról számolnak be, hogy: „Az ASD magasabb kockázatát figyelték meg székrekedéses gyermekeknél, különösen a súlyosabb székrekedéstől szenvedő gyermekek körében, akiknek többször írtak fel hashajtókat.” Megállapították, hogy az ASD incidenciájának aránya 12,36/100 000 személy-hónap volt a székrekedéses csoportban, ami szignifikánsan magasabb volt, mint a kontrolloknál észlelt 7,84/100 000 személy-hónap arány.

A kutatók arra következtetnek, hogy: „A klinikusoknak figyelniük kellene a székrekedéses kisgyermeknél az ASD-t előjelező [korai] tünetekre, és tisztában kell lenniük az idegfejlődési problémák lehetőségével ezeknél a betegeknél. Továbbá, a gyermekorvosoknak fel kellene mérniük az ASD-s gyermekek beleinek állapotát, beleértve az átjárhatóságot és a bél mikrobiomját is.”

“Association of early childhood constipation with the risk of autism spectrum disorder in Taiwan: real-world evidence from anation wide population-based cohort study,” Yi-Feng Lee, Meng Che Wu, Kevin Sheng-Kai Ma, Jing Yang Huang, és James Cheng-Chung Wei, *Frontiers in Psychiatry*, 2023/03/30 (free online). Cím: James Cheng-Chung Wei, jccwei@gmail.com, vagy Jing-Yang Hung, wchinyang@gmail.com.

— AUTISM.JOBS —

Álláskeresők, Gondozók, Coachok és Munkáltatók ingyenes forrása
www.Autism.Jobs

Az oldalon megtalálhatók az autizmussal élők alkalmazásával járó előnyök, gyakorlati információk segítenek az autizmussal élő jelentkezőknek, hogy „munkára készek” legyenek, és megtanulhatja, hogy hogyan alakítható ki autistabarát munkahely.

Friss kutatási eredmények

Az autizmus diagnózisát megelőző preventív kezelés rendkívül költséghatékony lehet

Egy új ausztrál tanulmány szerint az autizmus korai jeleit mutató csecsemők megelőző terápiája rendkívül költséghatékony lehet.

Leonie Segal és munkatársai a gazdasági elemzésüket egy 2021-es tanulmányra alapozták, ami megállapította, hogy a 12 hónapos korban egy öt-hat hónapos megelőző programba bevont 89 gyermek között mindössze 6,7%-nál diagnosztizáltak hároméves korukban autizmust, szemben a programban részt nem vevő gyermekek 20,5%-ával. Az Australia's National Disability Insurance Scheme (Ausztrália Nemzeti Fogytékossági Biztosítási Rendszere, NDIS) adatainak felhasználásával úgy számolták, hogy a gyerekek 13 éves korára minden egyes, a korai kezelésbe fektetett dollár több mint három dollár megtakarítást eredményezne a harmadik fél által fizetett költségeknél.

Segal szerint: „A modell azt is előrejelezte, hogy a megtakarítások a fogyatékosághoz kötődő támogatói költségekben kiegyensúlyoznák a terápiás költségeket nem sokkal az ötéves kor betöltését követően – mindössze négy évvel a kezelés megvalósulása után.”

A kutatók arra következtetnek, hogy: „Tekintettel az ASD globálisan magas és növekvő előfordulási gyakoriságára, a hatékony és jó ár-érték arányú képviselő megelőző beavatkozások meghatározása fontos hozzájárulás az erőforrás-elosztási döntésekhez olyan gyermekek esetében akik az autizmus korai viselkedési jeleit mutatják.”

“Estimated therapy costs and downstream cost consequences of iBASIS-Video Interaction to Promote Positive Parenting Intervention vs. usual care among children displaying early behavioral signs of autism in Australia,” Leonie Segal, Jonathan Green, Asterie Twizeyemariya, Kristelle Hudry, Ming Wai Wan, Josephine Barbaro, Teresa Iacono, Kandice J. Varcin, Sarah Pillar, Matthew N. Cooper, Wesley Billingham, Gemma Upson, és Andrew J. O. Whitehouse, *JAMA Network Open*, 2023/04/05 (free online). Cím: Leonie Segal, PhD, Health Economics and Social Policy Group, Allied Health and Human Performance, University of South Australia, GPO Box 2741, Adelaide S A5001, Ausztrália, leonie.segal@unisa.edu.au.

A csecsemőkor alvásproblémák összefüggésben állnak az ASD-vel, az autizmus jellemzőivel és a szociális figyelem változásaival

Egy új vizsgálat az Egyesült Királyságból azt mutatja, hogy a gyermekkori alvásproblémák segítséget nyújthatnak a szociális készségek későbbi hiányosságainak, illetve az autizmus és az

autizmus jellemzőinek előrejelzésében gyermekeknek.

Jannath Begum-Ali és munkatársai 164 olyan gyermeket vizsgáltak, akiknek voltak vagy nem voltak autizmus spektrumzavarral (ASD) és/vagy figyelemhiányos/hiperaktivitási zavarral (ADHD) élő elsőfokú rokonaik. A kutatók 5, 10 és 14 hónapos korukban értékelték a gyerekeket, elemezve a nappali és éjszakai alvási kérdéseket, beleértve a nappali/éjszakai alvási időtartamát, a nappali szundikálások számát, az éjjeli ébredések gyakoriságát, illetve az elalvási problémákat.

A kutatók arról számolnak be, hogy: „14 hónapos korokra azok a csecsemők, akiknek volt ASD-s (de nem ADHD-s) elsőfokú hozzátartozója, alacsonyabb [rosszabb] éjszakai alvási pontszámokat mutattak, mint azok, akiknél nem volt ASD a családi előzményben; az alacsonyabb csecsemőkor pontszámok összefüggést mutattak a későbbi ASD diagnózissal, csökkent kognitív képességgel, fokozott ASD-tünetekkel 3 éves korban és fejlődő szociális figyelemmel (pl. arcok figyelése)” A nappali alvással nem figyeltek meg összefüggést.

Arra következtetnek, hogy: „Az alvás egy megvalósítható cél lehet a korai intervencióra ASD-s családi előzménnyel rendelkező gyermekeknek, különösen 14 hónapos kor körül.”

“Infant sleep predicts trajectories of social attention and later autism traits,” Jannath Begum-Ali, Louisa K. Gossé, Luke Mason, Greg Pasco, Tony Charman, Mark H. Johnson, Emily J. H. Jones, és a The STAARS Team, *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 2023. március (free online). Cím: Jannath Begum-Ali, Centre for Brain and Cognitive Development, Birkbeck, University of London, Henry Wellcome Building, Birkbeck University of London, Malet Street, London, WC1E 7HX, UK, jannath.begum.ali@bbk.ac.uk.

IN MEMORIAM: Ved Chauhan, Ph. D.

Ved Chauhan, Ph.D. a Staten Island-i (NY) New York State Institute for Basic Research in Developmental Disabilities (IBR) nevű intézet Cellular Neurochemistry Laboratory [Celluláris Neurokémiai Laboratórium] nevű laboratóriumának vezetője volt. Több száz kutatási cikket és számos könyvfejezetet publikált az Alzheimer-kór, az autizmus, a környezeti kockázati tényezők, a celluláris jelátvitel és a membrán biokémia területein.

Dr. Chauhan jelentősen hozzájárult az ARI céljainak eléréséhez. Előadásokat tartott az ARI nemzeti és regionális munkacsoportjainál, az ARI támogatásából finanszírozva kutatásokat végzett, és Oroszországba utazott az ARI-val, hogy családokat és szakembereket tájékoztasson Kelet-Európa-szerte az autizmusról.

Metaanalízis: a probiotikumok előnyei nem világosak, több törzs is hatékony lehet

Míg jelentős összefüggés van az autizmus spektrumzavar (ASD) és a gastrointestinalis problémák között, egy új metaanalízis arra utal, hogy több vizsgálatra van szükség annak meghatározására, hogy milyen hatással van a probiotikumok alkalmazása az ASD tüneteire.

A Xiao He és munkatársai által végzett metaanalízis hét olyan kutatás eredményeit tekintette át, melyek a probiotikumok alkalmazásának az ASD tüneteire gyakorolt hatásait vizsgálták. A kutatók arról számolnak be, hogy: „A metaanalízisünk során nem figyeltük meg a probiotikumok jelentős pozitív hatásait ASD-s gyermekeknek. A felhasznált vizsgálatok a kisméretű minta, a rövidebb intervenció időtartam, a különböző alkalmazott probiotikumok, a különböző alkalmazott skálák és a gyenge kutatási minőség miatt korlátozott mennyiségű bizonyítékkal szolgáltak az ASD-s gyerekeknek használt probiotikumok hatásosságára vonatkozóan.

Habár, szerintük: „Jelentős, hogy a több törzsből álló probiotikus keverékkel való intervenció pozitív terápiás hatást mutatott az ASD-s gyerekeknek, és alacsonyabb elemzésekben hatékonyabb volt, mint az egy törzset tartalmazó probiotikumok. Továbbá, az alacsonyabb elemzések arra utaltak, hogy a hosszabb intervenció időtartamú és RCT (randomizált klinikai vizsgálat) dizájnú vizsgálatok talán nagyobb valószínűséggel tárták fel a probiotikus kezelés hatásait az ASD-hez köthető viselkedési tünetek csökkentésében gyerekeknek.”

A kutatók arra következtetnek, hogy a jövőbeli kutatásoknak a probiotikum-felhasználás hatásainak meghatározása érdekében figyelembe kell venniük a különböző alkalmazott probiotikus fajtákat, a vizsgálat résztvevőinek életkorát, a résztvevők gastrointestinalis tüneteit, és az intervenció időtartamát.

“Effects of probiotics on autism spectrum disorder in children: a systematic review and meta-analysis of clinical trials,” Xiao He, Wenxi Liu, Fengrao Tang, Xin Chen, és Guirong Song, *Nutrients*, 2023/03/15 (free online). Cím: Guirong Song, Department of Health Statistics, School of Public Health, Dalian Medical University, No. 9 South Road, Lvshun District, Dalian 116044, China, songsara2016@dmu.edu.cn.

New to autism?

If so, the Autism Research Institute has valuable information on seeking appropriate medical care. For a list of important questions to ask a potential medical provider, see:
<https://www.autism.org/>

Magas az autista gyerekek napköziből való kizárásának aránya

Egy új vizsgálat szerint az autizmus spektrumzavarral (ASD) élő gyermekeket gyakran zárják ki viselkedési problémák miatt a napközi ellátást nyújtó programokból.

Jan Blacher és Abbey Eisenhower, akik 203 fiatal autista gyermek adatait gyűjtötték össze, megállapították, hogy hat gyerek közül egyet kizárták az óvodából vagy a gyermekmegőrző helyekről az általános iskolás kor elérése előtt. Az átlag életkor, amikor kizárták a gyermekeket, 3,3 éves kor volt.

Blacher megjegyzi, hogy: „Ezeket a kisgyerekeket megkérték, hogy hagyják el az óvodát, mert az autizmushoz közvetlenül kötődő viselkedést mutattak. Tehát pont azért a problémáért utasították el őket az előkészítőtől, ami miatt szükségünk lett volna rá.”

A kutatók szerint az autizmus gyakori jellemzőit, beleértve a repetitív viselkedési formákat és a társas kommunikációs nehézségeket néha tévesen rossz viselkedési formaként értelmezik. Továbbá, azt állítják, hogy a pedagógusok valószínűleg nem veszik észre a gyermekek próbálkozásait szükségleteik nonverbális kommunikálására, amitől a gyerekek szorongóbbak és hajlamosak a dühkitörésekre.

Blacher hozzáteszi, hogy: „Sok elbocsátott gyermekről nem állapították meg, hogy speciális igényük lenne. Ez azt sugallja számunkra, hogy sosem merült fel a nevelőkben, hogy a gyerekeket felmérésre küldjék. ... Ha értették volna az autizmust, talán inspiráltak lettek volna arra, hogy foglalkozzanak vele, és azt mondták volna, hogy „Talán meg kellene vizsgálnom ezt a gyereket.”

A gyerekeket nagyobb valószínűséggel bocsátották el a magán programokból, mint a közprogramokból, ami a kutatók szerint arra utal, hogy a magánintézményekbe való felvételt támogató politikákra és gyakorlatokra különösen szükség van.

—
“Preschool and child-care expulsion: Is it elevated for autistic children?” Jan Blacher és Abbey Eisenhower, *Exceptional Children*, Vol. 89, No. 2., 2023. január Cím: Jan Blacher, Graduate School of Education, University of California, Riverside, CA 92521, jan.blacher@ucr.edu.

—és—
“Study finds one of every six autistic children are expelled from daycare,” hírközlés, David Danelski, University of California-Riverside, 2023/04/03.

Tudta?

Az Autism Research Institute nemrég megszerezte az ötödik éves négycsillagos minősítését – a Charity Navigator legmagasabb kitüntetését

Az ASD-s és autisztikus vonásokat mutató felnőttek körében gyakori az egészségsszorongás

Egy új, az Egyesült Királyságban folytatott vizsgálat szerint az egészségsszorongás (túlzott és irracionális aggodalom amiatt, hogy súlyosan beteggé válunk) gyakrabban fordul elő az autizmus spektrumzavarral (ASD) élő felnőttek között, mint a nem autisztikus felnőttek körében.

John Galvin és Gareth Richards egy önbevallásos kérdőívet alkalmaztak az egészségsszorongás mérésére 110 autisztikus és 110 nem autisztikus felnőttél. Emellett információkat gyűjtöttek a résztvevők nemére, korára, etnikai hovatartozására, orvosi diagnózisaira, társbetegségeire és autisztikus vonásaira vonatkozóan is.

Az eredményeik azt mutatták, hogy az egészségsszorongás szignifikánsan magasabb volt az autisztikus, mint a nem autisztikus felnőttek körében, és csaknem minden harmadik résztvevő klinikailag szignifikáns szintről számolt be. Az egészségsszorongás emellett mindkét csoportban szignifikánsan magasabb volt a nők körében. Továbbá, a kutatók szerint: „Pozitív összefüggéseket találtunk az autisztikus vonások és az egészségsszorongás között mind az autisztikus, mind a nem autisztikus almintákban, és ezek az összefüggések statisztikailag szignifikánsan megmaradtak a kovariánsok szabályozása után is.”

A kutatók arra következtetnek, hogy: „Az autisztikus vonások és az egészségsszorongás között megfigyelt pozitív összefüggések arra utal-

nak, hogy a klinikusoknak figyelembe kellene venniük az autisztikus vonásokat a felmérés és a kezelés megtervezésének korai szakaszaiban azoknál az autizmussal diagnosztizált vagy nem diagnosztizált egyéneknél, akik egészségsszorongással/hypochondriával élnek.”

A kutatók megállapították, hogy az egészségsszorongás szignifikánsan magasabb volt az autisztikus felnőttek között a nem autista emberekhez képest, mivel három autista résztvevőből közel egy klinikailag szignifikáns szintekről számolt be.

—
Viszont megjegyzi, hogy a vizsgálatuknak számos korlátja van. Például, szerintük „Az egészségsszorongás magasabb aránya, amit az autisztikus minta mutatott, - legalább egy bizonyos mértékig - a társbetegségi kérdések ténylegesen megnövekedett arányára utal ebben a csoportban.” Azt is megjegyzi, hogy az adatgyűjtés a COVID-19 pandémia kezdete után kezdődött, ami befolyásolhatta az eredményeiket.

—
“Health anxiety in autistic adults,” John Galvin és Gareth Richards, *Research in Autism Spectrum Disorders*, 2023/04/03. (free online). Cím: John Galvin, john.galvin@warwick.ac.uk.

A fül-orr-gégészeti problémák gyakoriak a később autizmussal diagnosztizált gyerekeknél

Egy nagyszabású vizsgálat azt mutatja, hogy a kora gyermekkori fül- és felső légúti problémák összefüggést mutatnak az autisztikus vonások, illetve az autizmus diagnózisának magasabb számával.

Amanda Hall és munkatársai több, mint 10 000 gyerek adatait elemezték, akiket az első négy évük során az Avon Longitudinal Study of Parents and Children nevű vizsgálat segítségével követtek nyomon. Az édesanyák három időpontban töltöttek ki kérdőíveket ebben az időszakban, melyekben rögzítették gyermekeik felső légúti-, fül- és hallási problémáinak gyakoriságát.

Hall és csapata arról számol be, hogy „A korai bizonyítékok, mint a szájon át légzés, horkolás, a fül húzgálása/nyomkodása, a fülek vörösödése, a megfázás alatti hallásromlás, és a gyenge hallás összefüggésbe kerültek az autisztikus vonásokra utaló magas pontszámokkal és az autizmus diagnózisával. A fülből származó genny vagy ragadós nyálkás váladék kötődésére is volt bizonyíték, különösen az autizmussal és a gyenge koherens beszéddel.” Ezek az eredmények jelentősek maradtak azután is, hogy a kutatók ellenőrizték a lehetséges „zavaró tényezők” szűlés körét.

A kutatók szerint nem világos, hogy a fül, orr és a torok állapotai ok-okozati szerepet játszanak-e az autizmus kialakulásában vagy más

tényezőkhöz kötődnek. „Egy lehetőség például, hogy lehetett az autista egyének kisebb fizikai rendellenességeinek megemelkedett előfordulási gyakoriságának következménye, mely fül-morfológiai különbségek növelik a fül-orr-gégészeti betegségek kockázatát.”

Függetlenül a kapcsolattól, szerintük „a prospektíven gyűjtött adatok ezen vizsgálata alapján világos, hogy a később társas kommunikációs nehézségekkel küzdő gyerekeknek nagyobb valószínűséggel lesznek korai középfül-, illetve fül-orr-gégészeti betegségeik, és ezáltal magasabb náluk az (átmeneti) hallásvesztés miatti kommunikációs nehézségek kockázata. A fül-orr-gégészeti betegségek korai azonosítása és az intervenció autista gyerekeknél ezáltal valószínűleg előnyös.”

—
“Associations between autistic traits and early ear and upper respiratory signs: a prospective observational study of the Avon Longitudinal Study of Parents and Children (ALSPAC) geographically defined childhood population,” Amanda Hall, Richard Maw, Yasmin Iles-Cavin, Steven Gregory, Dheeraj Rai, és Jean Golding, *BMJ Open*, 2023/04/24. (free online). Cím: Jean Golding, jean.golding@bristol.ac.uk.

Egy metaanalízis szerint van néhány előnye a D-vitamin pótlásának, de nincs hatással az ASD fő tüneteire

Egy új, kínai kutatók által végzett metaanalízis szerint a D-vitamin pótlása segíthet az autizmus spektrumzavarral (ASD) élő gyerekek sztereotipikus viselkedésének csökkentésében, de úgy tűnik, hogy nincs hatással a fő tünetekre vagy az egyidejűleg fennálló betegségekre.

Min Zhang és munkatársai hat randomizált, kontrollált vizsgálat adatait elemezték a metaanalízisük során. A vizsgálatokban összesen 176 ASD-vel élő gyermek vett részt. A kutatók arról számolnak be, hogy az Aberrant Behavior Checklist [Aberráns Viselkedést Vizsgáló Skála] és a Social Responsiveness Scale [Szociális Válaszkészség Skála] segítségével mérve nem észleltek szignifikáns különbségeket a fő tünetek és az egyidejűleg fennálló betegségek tekintetében a D-vitamin pótlásban részesülő csoportok és a placebót kapó csoportok között. Viszont azt állítják, hogy „A GARS-2 [Gilliam Autism Rating Scale – 2. verzió] skálát alkalmazó vizsgálatok körében szignifikáns különbség volt a sztereotipizált viselkedési formákban a csoportok között.”

A kutatók szerint az elemzésük azt mutatja, hogy azok a gyerekek, akiknél a vizsgálatok lezárásakor a legmagasabb volt a D-vitamin szint, nagyobb fokú javulást mutattak, mint azok, akiknél alacsonyabb volt a szint. Ezért azt javasolják, hogy a klinikusoknak vagy a kutatóknak mérniük kellene a D-vitamin szintet a pótlás előtt, közben és után. Szerintük az életkor is egy tényező lehet, mivel néhány kutatás jobb eredményeket mutat azoknál az ASD-s gyerekeknél, akik 3 éves koruk előtt D-vitamin kiegészítőket kapnak. „A bevont vizsgálatokban a legtöbb résztvevő öt évesnél idősebb volt,” ahogy megjegyzi, „és lehetséges, hogy kevesebb idegvédelem és előny származhatott a D-vitamin pótlásából, mert az idegi hálózatok ezeknél a résztvevőknél már kialakultak, ami arra utal, hogy a D-vitaminpótlását olyan korán kell elkezdni, amilyen korán csak lehetséges.”

A kutatók arra figyelmeztetnek, hogy bár ez egy metaanalízis volt, az alanyok száma viszonylag alacsony volt, és nagyobb szabású vizsgálatokra van szükség a D-vitaminpótlás hatásosságának meghatározására ASD-s egyéneknél.

“Effects of vitamin-D supplementation on children with autism spectrum disorder: A systematic review and meta-analysis,” Min Zhang, Yi Ran Wu, Zhao Xu Lu, Mei Yan Song, Xiao Lan Huang, LaLa Mi, Jian Yang, és Xiaodai Cui, *Clinical Psychopharmacology and Neuroscience*, 2023. május (free online). Cím: Min Zhang, Beijing Municipal Key Laboratory of Child Development and Nutriomics, Capital Institute of Pediatrics, No. 2 Yabao Road, Chao Yang district, Beijing 100020, Kína, mmisagirl@foxmail.com.

Az ASD-s gyermekek szüleinek szervezett programok csökkenthetik a depressziót

Egy új, kanadai kutatók által végzett vizsgálat arra utal, hogy az autizmussal élő egyének gondozói számára előnyös lehet egy olyan intervenció, amely javítja a saját mentális egészségüket és jóllétüket.

Andrea Maughan és munkatársai azt állítják, hogy: „Az autista gyerekek szülei gyakran tapasztalnak nagyobb fokú stresszt, szorongást és depressziót azon gyerekek szüleihez képest, akiknek nincs fogyatékosságuk, és esetükben a krónikus stressz szintje bizonyítottan felülmúlta más fejlődési rendellenességekkel küzdő gyerekek szüleinek stresszét. Tekintettel az autista gyerekek szüleinél tapasztalt magas szintű stresszre, ebből az következik, hogy a szülők saját kihívásokat tapasztalnak meg, melyek szülőközpontú támogatást igényelnek.”

A kutatók autista gyerekek, kamaszok vagy felnőttek 54 szülőjét válogatták be a vizsgálatukban. A szülőket egy kezelési csoportba sorolták, akik azonnal részt vettek egy Acceptance and Commitment Therapy (Elfogadás és Elköteleződés Terápia, ACT) elnevezésű programban, és egy várakozó csoportba, akik azután kezdtek el az ACT-programot, miután az első csoport befejezte.

Az ACT-intervenció egy háromórás és egy teljes napos foglalkozásból áll, amit egy felfrsítő foglalkozás követ egy hónappal később. A kutatók szerint „Az ACT célja összességében nem a pszichológiai szorongás csökkentése, hanem az egyén hatékonyságának növelése az egyén számára jelentős értékek követésében, még a nehéz tünetek vagy körülmények kontextusában is.”

A vizsgálatban résztvevő szülők kérdőíveket töltöttek ki a program kezdete előtt, illetve a kiindulási pont után 3, 7 és 17 héttel. A kutatók arról számolnak be, hogy „A programban való részvételre váró csoporthoz képest a kezelési csoportban lévő szülők a depresszió és a családi szorongás nagyobb fokú javulásáról számoltak be, és ezek a javulások négy hónappal később is jelen voltak. A kezelési csoportban lévő szülők a várakozó csoporttal szemben a pozitív érzelmeik és a személyes céljaik rövidtávú javulásáról is beszámoltak.”

A kutatók figyelmeztetnek, hogy a vizsgálatuknak vannak korlátai; például a kezelési csoport kicsi volt, és a kezelési csoportban nem minden szülő vett részt mind a három foglalkozáson. Viszont azt állítják, hogy: „Az eredmények arra utalnak, hogy egy rövid ACT-csoportos intervenció hatékony az autista gyermekek szüleinek mentális egészségének egyes aspektusai javítására.

“Parent, child, and family outcomes following Acceptance and Commitment Therapy for parents of autistic children: A randomized controlled trial,” Andrea L. Maughan, Yona Lunskey, Johanna Lake, Jennifer S. Mills, Kenneth Fung, Lee Steel, és Jonathan A Weiss, *Autism*, 2023. május (free online). Cím: Jonathan A Weiss, Department of Psychology, York University, 4700 Keele Street, Toronto, ONM3J1P3, Kanada, jonweiss@yorku.ca.

Free Webinars

Free Certificates of Participation are available upon passing an online quiz for most webinars.

Some events offer Continuing Education Units and/or Continuing Medical Education credits.

—Wednesday, August 30, 2023—

1 p.m. Eastern time

PAIN, SENSORY ISSUES, AND AUTISM

Dr. Tami Bar-Shalita, Dr. Yelena Granovsky, and Dr. Eynat Gal

—Wednesday, September 13, 2023—

1 p.m. Eastern time

SCREEN TIME AND SOCIAL ENGAGEMENT

Karen Heffler, MD

—Wednesday, September 27, 2023—

1 p.m. Eastern time

TARGETING BRAIN PLASTICITY IN AUTISM USING A READING INTERVENTION

Dr. Rajesh Kana

Space is limited—watch your email, or visit us on Facebook and Twitter for updates and registration links.

You can view previous webinars at <https://www.autism.com/webinars>.

We are grateful to our friends at the Johnson Center for Child Health & Development for working in partnership to offer presentations.

Kedves Olvasó!

Szeretettel köszöntjük a Most Élész Egyesület új kiadványával, amely az amerikai Autism Research Institute (ARI) tudományos folyóiratának magyar nyelven megjelent tudományos lapja.

Az ARI a világon a legglobálisabb, legrégebbi múltra visszatekintő, a legnagyobb autizmus kutató adatbázissal rendelkező szervezete, melynek magyarországi partnere a Most Élész Egyesület.

Szeretnénk ezzel a kiadvánnyal segíteni a hazai szülőket és szakembereket, ezért magyar nyelven is elérhetővé tesszük számukra a nemzetközi híreket! Szeretnénk megmutatni, hogy az elmúlt évtizedekben milyen forradalmi kutatások és alkalmazott terápiaiak történtek nemzetközi szinten az autizmus területén.

Munkásságunk célja, hogy mielőbbi változásokat érhessünk el a hazai autistáink gyógyászatában, felzárkózhassunk a nemzetközi trendekhez! Be szeretnénk mutatni az autizmus kutatások nemzetközi felülvizsgálatainak eredményeit. A Most Élész Egyesület az országban egyedülként működő olyan civil szervezet, amelyik az autizmus biomedikális kezeléseinek megismertetésén és azok protokolljainak bevezetéséért küzd hazánkban!

Támogassa ismeretterjesztő munkánkat adója 1%-ának a felajánlásával valamint egyéni adományaival, melyeket az alábbi számlaszámon fogadjuk: 68800099-11109732

További információkat, letölthető és megvásárolható kiadványokat a www.autizmusmagyarország.hu oldalon talál.

Kérem, iratkozzon fel hírlevelünkre, hogy elsőként tájékozódhasson programjainkról és híreinkről!

Munkánk nem jöhetett volna létre Magyarország Kormánya, azon belül is a Miniszterelnökség és a Bethlen Gábor Alapkezelő, a Nemzeti Együttműködési Alap, valamint az Önök nagylelkű adományai nélkül, melyeket ezúton is hálásan köszönünk.

MINISZTERELNÖKSÉG

Nemzeti
Együttműködési
Alap

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.